

УДК 617.3+616-001](477)(06)

XVI з'їзд ортопедів-травматологів України

3–5 жовтня 2013 року у м. Харкові відбувся XVI з'їзд ортопедів-травматологів України. До порядку денного були включені актуальні питання діагностики і лікування захворювань та ушкоджень опорно-рухової системи. У роботі з'їзду взяли участь близько 1 000 представників практичної охорони здоров'я та науковців різних медичних спеціальностей з усіх куточків України та зарубіжжя — це ортопеди-травматологи, нейрохірурги, неврологи, реабілітологи, анестезіологи, біомеханіки, спеціалісти протезно-ортопедичної справи, біологи, інженери-техніки, викладачі тощо. Вони представили провідні наукові та освітні осередки України, Росії, Білорусі, Азербайджану, Узбекистану, Грузії, Вірменії, Німеччини, Італії, Франції, Великобританії, Польщі, Словенії, США та інших країн світу.

На першому пленарному засіданні 3 жовтня були розглянуті фундаментальні, прикладні та організаційні питання травми і травматизму в Україні. З програмними доповідями виступили: директор ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України», академік НАМН України, професор Гайко Г. В.; президент ВГО «Українська асоціація ортопедів-травматологів», директор ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України», професор Корж М. О. Промовці зосередили увагу присутніх на найбільш актуальних і проблемних питаннях травматизму в Україні та перспективах їх вирішення. Зокрема було підкреслено, що останніми десятиліттями травми та ортопедичні захворювання стало займати 3-є місце серед причин смертності та інвалідності населення України (як дорослого, так і дитячого), особливо працездатного віку, що, у свою чергу, призводить до виникнення соціального напруження та значних економічних втрат.

Вице-президент Української асоціації ортопедів-травматологів, головний ортопед-травматолог МОЗ України, професор С. С. Страфун представив учасникам з'їзду для затвердження перше видання «Загальноукраїнські рекомендації по лікуванню ушкоджень опорно-рухової системи» як керівництво для роботи кожного травматолога.

Виголошені доповіді першого пленарного засідання були різноманітними. Вони охоплювали актуальні медичні та соціальні проблеми дорожньо-транспортного травматизму; аналіз результатів лікування діафізарних переломів довгих кісток кінцівок за даними МСЕК; використання аутологічних мезенхімальних стромальних клітин у разі порушень репаративного остеогенезу на фоні високоенергетичної травми; розробку та обґрунтування застосування біоімплантатів з використанням нанотехнологій; сучасні технології в лікуванні переломів довгих кісток (блоківний інтрамедулярний, малоконтактний багатоплощинний накістковий, позаосередковий та інші види остеосинтезу) тощо.

У межах XVI з'їзду ортопедів-травматологів України за участю провідних вітчизняних фахівців було проведено прес-конференцію, присвячену Всесвітньому дню боротьби з артритом.

Урочисте відкриття з'їзду відбулося після перерви. Делегатів і гостей привітали: голова Харківської обласної державної адміністрації М. М. Добкін, заступник міського голови з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення С. О. Горбунова-Рубан, представники Національної академії медичних наук та Міністерства охорони здоров'я України.

Біловол О. М., заступник голови Комітету Верховної ради України з питань охорони здоров'я, керівник Північно-Східного наукового Центру МОЗ та НАМН України, академік НАМН України вручив фахівцям з різних областей України грамоти та подяки, а колектив ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України» було відзначено «Почесною грамотою Верховної Ради України».

Почесним Головою XVI з'їзду ортопедів-травматологів учасники одноголосно обрали професора Хвисяка М. І. — досвідченого та авторитетного вітчизняного вченого.

З'їзд розглянув і низку організаційних питань. На звітньо-перевиборному засіданні учасники заслухали звіти президента Української асоціації ортопедів-травматологів професора Коржа М. О., головного ортопед-травматолога МОЗ професора Страфуна С. С. та голови ревізійної комісії професора Березки М. І. Після обговорення були проведені перевибори керівного складу асоціації — президії та правління. Президентом асоціації делегати переобрали професора Коржа М. О.

Другий день роботи з'їзду пройшов у формі секційних засідань: «Ендопротезування суглобів», «Ушкодження та захворювання хребта», «Ушкодження та захворювання верхньої кінцівки», «Помилки та ускладнення в травматології та ортопедії», «Ортопедичні аспекти кісткової онкології та метаболічних захворювань кісткової тканини», «Дитяча ортопедія», «Ушкодження та захворювання таза і нижньої кінцівки», «Спортивна травматологія, артроскопія суглобів та нові технології».

Для учасників з'їзду також були проведені сателітні семінари та майстер-класи за темами:

- сучасні підходи до лікування захворювань хряща;
- тромбoproфілактика в ортопедії та травматології;
- терапія больового синдрому за умов остеоартрозу;
- сучасні системи ортезних та протезних систем — ефективний шлях відновлення рухових функцій (за участі фахівців з Німеччини та Словенії спільно з вітчизняними спеціалістами з УкрНДІ протезування, протезобудування та відновлення працездатності);
- регіональний та системний остеопороз в ортопедо-травматологічній практиці: проблеми та шляхи розв'язання;
- захворювання кістково-м'язової системи: нові підходи до лікування;
- передопераційне знеболення у хворих з ускладненою травмою кінцівок.

Другий день з'їзду завершився XXVII українсько-німецьким симпозіумом ортопедів-травматологів, який став уже традиційним.

Третього заключного дня роботи відбулося пленарне засідання, присвячене проблемам реабілітації в ортопедії та травматології. З програмною доповіддю «Методологічні основи реабілітації хворих з ураженнями опорно-рухової системи» виступили М. І. Хохол, О. А. Бур'янов та А. Д. Салеева. У доповіді Л. Я. Васильєвої-Лінецької йшлося про роль фізіотерапії в реабілітації хворих з грижами міжхребцевих дисків з позицій доказової медицини. Х. Бургер (Словенія) присвятила виступ інноваційним підходам до реабілітації хворих з патологією опорно-рухової системи. В. І. Шевчук та О. Б. Яворовенко розглянули перспективи розвитку системи медико-соціальної реабілітації інвалідів внаслідок

травм та хвороб кістково-м'язової системи в Україні. Група авторів з Києва, Харкова та Євпаторії проаналізували стан реабілітації хворих з наслідками спінальної травми та перспективи її удосконалення, а доповідачі з Донецька — психофізичну реабілітацію пацієнтів з високоенергетичною травмою.

Організатори відзначили у роботі з'їзду високу активність гостей — професора Загороднього М. В. (Москва, Російська Федерація) та професора Белецького О. В. (Мінськ, Республіка Білорусь).

Учасники з'їзду впродовж трьох днів мали змогу ознайомитись з виставкою вітчизняних та закордонних виробників різноманітного устаткування медичного при-

значення та металокопункцій, а також фармацевтичних фірм, яких було близько 50.

На урочистому закритті XVI з'їзду ортопедів-травматологів України з огляду на проведену роботу учасники окреслили перспективи розвитку спеціальності на найближчі роки. Дипломами відзначено кращі роботи молодих учених, а найбільш активні члени ВГО «Українська асоціація ортопедів-травматологів» отримали грамоти та подяки. Після обговорення доповідей делегати і гості з'їзду прийняли резолюцію.

Чітка організація XVI з'їзду ортопедів-травматологів України сприяла продуктивній роботі та розвитку контактів між ученими різних країн.

О. О. Коструб (м. Київ), О. І. Корольков, І. В. Голубєва (м. Харків)

Матеріал надійшов до редакції 21.10.2013

УДК 617.3+616-001](477)(062.536)

Резолюція XVI з'їзду ортопедів-травматологів України

1. Вважати доцільним визнання на державному рівні проблем травм, травматизму та ортопедичних захворювань як одних з першочергових соціально значущих, а травматологію та ортопедію — пріоритетним напрямком у покращенні здоров'я населення та збереженні трудового потенціалу країни.

2. Продовжити роботу та звернутись до владних установ України для затвердження та втілення в життя державних програм «Травма, травматизм і ортопедичні захворювання», «Ендопротезування суглобів» та «Здоров'я хребта».

3. Пропонувати «Клінічні рекомендації з лікування травм», які прийняті на XVI з'їзді ортопедів-травматологів України, для обов'язкового використання в практичній діяльності спеціалізованих установ та відділень ортопедо-травматологічного профілю, а також продовжити роботу з їх удосконалення.

4. Звернутись до Президента та уряду України з пропозицією на базі Донецької обласної клінічної травматологічної лікарні та науково-дослідного інституту травматології та ортопедії Донецького медичного університету ім. М. Горького створити «Національний інститут травми» загальнодержавного підпорядкування.

5. Профільним НДІ, кафедрам та обласним ортопедо-травматологам (дитячим та дорослим) систематично аналізувати стан і якість надання першої (невідкладної) допомоги в разі травм опорно-рухової системи, проводити оцінювання ефективності амбулаторно-поліклінічної допомоги, контролювати якість диспансеризації та медичної реабілітації в підрозділах відновного лікування, причини та стан інвалідності внаслідок травм та захворювань опорно-рухової системи, упроваджувати заходи щодо запобігання інвалідності серед працездатного населення; спільно з травматологічними МСЕК різного рівня аналізувати якість виконання планів реабілітації хворих та інвалідів.

6. Доцільно створити систему Центрів політравми в Україні, що дасть змогу суттєво підвищити ефективність надання медичної допомоги постраждалим, знизити рівень смертності та інвалідизації населення, покращити рівень підготовки медичного персоналу та оснащення автомобілів швидкої медичної допомоги для надання допомоги постраждалим з травмами, особливо внаслідок

ДТП. Проводити роботу щодо прийняття єдиної номенклатурної класифікації поєднаної травми, стандартизованого оцінювання тяжкості ушкодження та загального стану постраждалих, єдиної класифікації полісистемних та поліорганичних ушкоджень. Розробити протокольні схеми та медичні технології надання допомоги постраждалим (дітям та дорослим) з політравмою.

7. Звернути увагу МОЗ України на покращення оснащення притрасових лікарень та збереження кадрового складу травматологічних відділень, що дозволить суттєво підвищити рівень надання невідкладної та спеціалізованої допомоги постраждалим, знизити рівень смертності та інвалідизації населення, особливо внаслідок ДТП.

8. Звернутися до МОЗ України з клопотанням переглянути деякі положення наказу МОЗ № 33 «Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я» від 23.02.2000 р., зокрема запропонувати зменшити навантаження на одного лікаря ортопедо-травматолога до курсатії 10–15 хворих із можливістю створення 20-ліжкового травматологічного відділення із виділеною ставкою завідувача.

9. Враховуючи високу соціальну важливість спеціальності «травматологія та ортопедія», звернутися до Міністерства освіти і науки України та МОЗ України з клопотанням про збільшення кількості годин на викладання і розширення навчальних програм з травматології та ортопедії для студентів, поглиблення навчальних програм з підготовки та післядипломної освіти ортопедів-травматологів за напрямком «Протезна та ортопедична техніка і засоби реабілітації інвалідів та хворих з ураженнями опорно-рухової системи», лікарів-реабілітологів за напрямком «Реабілітація інвалідів та хворих з ураженнями опорно-рухової системи». Клопотати про створення на базі ХМАПО та УкрНДІ протезування кафедри «Протезно-ортопедична техніка і засоби реабілітації хворих з ураженнями опорно-рухової системи».

10. Вважати диспансеризацію дітей з ортопедо-травматологічною патологією одним із основних напрямків у лікувально-профілактичній діяльності служби. З метою покращення якості діагностики та лікування, попередження та зниження інвалідності внаслідок дитячої політравми, складних уроджених та набутих деформацій кінцівок та хребта звернутися до МОЗ України з кло-